

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2010

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2010

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*

© Generalitat de Catalunya
Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Pl. Mossèn Casimir Torrent, 2
25620 Tremp

Col·lecció: Memòries
Maquetació: Dinàmicas de Negocio, SL
Correcció: Miquel Arderiu Calvo

Fotografies: Fons propi.

ISSN 2014-4318

Sumari sintètic

4	Presentació
6	Objectius
8	1. Estructura, organització i mitjans
9	1.1 Missió
10	1.2 Funcions
11	1.3 Estructura, organigrama i seus
18	1.4 Pressupost
21	1.5 Personal
22	2. Actuacions i activitats realitzades
23	2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
25	2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
34	2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
36	2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
38	2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
40	2.6 Assistència a jornades i cursos. Formació
42	2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
43	2.8 Normativa

Presentació

L'acció del Govern té presència de manera integral en tot el territori i, molt especialment, en aquelles àrees que per les seves característiques especials de relleu, clima, estructura socio-econòmica o característiques demogràfiques configuren unes realitats espacials amb necessitats específiques. Aquest és el cas de les comarques de l'Alt Pirineu i Aran.

La prestació de serveis i la construcció i manteniment d'infraestructures estan garantides a nivell general i de caràcter horitzontal a tot el territori. Ara bé, amb les comarques de l'Alt Pirineu i Aran cal aplicar, a més, una sintonia encara més fina que parteix del supòsit que un major esforç de concertació entre el Departament de Territori i Sostenibilitat i els ens locals comporta una maximització dels beneficis de l'acció del Govern, sense que això comporti cap increment rellevant de la despesa. Aquesta és la funció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, l'IDAPA.

Al llarg del 2010 l'Institut ha sabut optimitzar, una vegada més, uns recursos limitats, de l'ordre d'un milió d'euros, i una estructura de personal reduïda per anar consolidant la presència i credibilitat en el territori, com a ens de gestió de projectes transversals.

L'actuació s'ha desenvolupat en el marc dels quatre programes de l'Institut, que són: el desenvolupament del Pla Territorial de l'Alt Pirineu i Aran, la dinamització socioeconòmica i territorial, la valorització del patrimoni i el reforç de la identitat pirinenca.

El desplegament del Pla estratègic de senderisme, l'Inventari dels camins ramaders i l'elaboració de la segona fase del Pla estratègic de l'esquí nòrdic són algunes de les accions del primer eix de treball.

El programa de dinamització socioeconòmica i territorial s'ha materialitzat mitjançant accions com els al desenvolupament local, les jornades econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran, celebrades a Alp, la participació en les sessions de treball de la Marca Pirineus i en la candidatura per als jocs olímpics d'hivern de 2022 o la incorporació a la Xarxa d'innovació de Catalunya, a més de tot un seguit de projectes que es detallen en aquesta memòria.

Pel que fa a la valorització del patrimoni i al reforç de la identitat pirinenca, cal destacar l'impuls de la Xarxa de museus i equipaments patrimonials, l'elaboració d'inventaris de patrimoni industrial, la col·laboració en l'edició de llibres pirinencs així com l'edició de la cartografia bàsica de l'Alt Pirineu i Aran, com a mapes per a ús escolar.

En aquest inici de legislatura, quan comença un nou curs i una nova etapa per a l'Institut, vull manifestar el compromís de la conselleria de Territori i Sostenibilitat amb aquest organisme pel seu paper en el desenvolupament econòmic i territorial de les comarques del Pirineu Occidental de Catalunya, i per la seva funció concertadora prop els ens locals i les institucions d'aquestes comarques.

Lluís Recoder i Miralles

Conseller de Territori i Sostenibilitat
President de l'Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Objectius

Malgrat algunes dificultats externes afegides derivades dels acords de contenció de la despesa que han provocat una reducció de determinats capítols pressupostaris, el treball desenvolupat durant el 2010 ha permès avançar en l'assoliment dels objectius fixats per a l'exercici.

Fonamentalment, els objectius genèrics que mereixen atenció, d'acord amb les funcions que té encomanades l'Institut, són cinc: l'aprofundiment de les accions de planificació, el manteniment de les pràctiques de cooperació, la millora de les accions de participació i divulgació, la pràctica de la interlocució institucional i social, i, finalment, el reforç de la identitat pirinenca.

Pel que fa al primer, l'aprofundiment de les accions de planificació, s'han continuat fent estudis de diagnosi sectorial de potencialitats i de prospectiva, que metodològicament són a la base de les polítiques de planificació estratègica, com els estudis sobre els recursos ecoturístics, l'aprofitament dels subproductes del bosc, les necessitats formatives de les empreses pirinenques o els inventaris del patrimoni literari i industrial, bases documentals necessàries per a la creació de nous productes turístics.

D'altra banda, la introducció de conceptes de planificació estratègica ha permès guanyar eficàcia i perspectiva de futur en determinades accions treballades fins aquest moment de manera individualitzada. Les actuacions dutes a terme en el camp del senderisme, dels museus i els equipaments patrimonials, del turisme rural o l'esquí de fons són alguns exemples que il·lustren aquest plantejament.

En segon lloc, el manteniment de les pràctiques de cooperació reforça una part important de les actuacions impulsades per l'Institut, sempre condicionades per l'alta fragmentació territorial, social i econòmica de la regió pirinenca. L'organització de jornades de divulgació de noves activitats, de cursos formatius per a noves activitats turístiques, l'establiment de línies d'ajut i la cooperació amb els ens locals i les associacions professionals serien exemples d'accions concretes que han permès avançar en aquest objectiu. La concepció transversal, en continguts i competències, de les actuacions i la pràctica del treball en xarxa, ja sigui presencial o virtual, són elements claus per garantir una bona cooperació territorial.

Pel que fa a la tercera de les funcions esmentades abans, la millora de les accions de participació i divulgació han estat claus a l'hora de donar visibilitat a la feina que fa l'Institut i d'obrir les seves accions als agents econòmics, les institucions i el món associatiu. El treball de la comissió de desenvolupament socioeconòmic i territorial, que ha celebrat reunions tècniques al llarg de l'any en diferents indrets pirinencs (la Seu d'Urgell i Sort), i l'organització de les segones jornades econòmiques de l'Alt Pirineu Aran, que han facilitat la confluència d'agents econòmics i institucionals de totes les comarques per debatre sota un mateix prisma les perspectives de l'economia pirinenca són, en aquest sentit, els exemples més palesos. La millora de continguts de la web pel que fa a activitats i consulta d'estudis, i l'edició de material divulgatiu de l'Institut són altres accions remarcables que s'han dut a terme en aquest àmbit.

En quart lloc, s'ha reforçat el paper d'interlocutor de l'Institut. Atesa la dispersió territorial dels agents socials, el relatiu allunyament dels òrgans administratius de la Generalitat i el caràcter transversal de molts dels projectes en què treballa, l'Institut exerceix el paper d'agent mitjancer entre tots aquests actors socioeconòmics, identificant, prioritzant i canalitzant les propostes cap als destinataris correctes.

La participació en els treballs de promoció turística que impulsa la marca Pirineus, la col·laboració en les tasques de preparació de la candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern «Barcelona – Pirineu 2022» que impulsa l'ajuntament de Barcelona, o la cooperació en l'elaboració del projecte Nous senders d'ocupació que les cinc comarques pirinenques i la Val d'Aran han presentat al SOC són alguns exemples on queda palès aquest paper d'interlocució.

Finalment, també s'han assolit resultats en la línia de reforçament de la identitat pirinenca, una realitat basada en els trets comuns de la geografia, el territori i l'economia que no està prou assimilada pel gruix de la societat d'aquestes comarques i que es configura com un principi bàsic a l'hora de plantejar estratègies de treball i de cooperació en el camp econòmic, polític i cultural. El suport a la producció editorial pirinenca, als projectes culturals locals i a la xarxa de museus i equipaments patrimonials van en aquesta direcció. La col·laboració amb la comunitat educativa, ja institucionalitzada en anys anteriors, s'ha traduït en l'edició de diversos treballs (cartografia bàsica de les comarques pirinenques, treballs de recerca dels alumnes d'educació secundària i el guió didàctic de les coplees del Peirot) que reforcen aquest objectiu.

1

Estructura, organització i mitjans

- 1.1 Missió
- 1.2 Funcions
- 1.3 Estructura, organigrama i seus
- 1.4 Pressupost
- 1.5 Personal

Missió

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és un organisme autònom de caràcter administratiu de la Generalitat de Catalunya, creat mitjançant la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran.

La missió de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és impulsar el desenvolupament socioeconòmic integral de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran, i contribuir al desplegament de les polítiques de planificació territorial de la Generalitat de Catalunya, i especialment del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran.

Funcions

Segons el que determina l'article 3 de la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, les seves funcions bàsiques són:

- a. Defensar els interessos de la població de l'Alt Pirineu i Aran.
- b. Elaborar, avaluar i executar o impulsar plans de promoció i desenvolupament de caràcter global o sectorial, amb criteris de sostenibilitat, de l'Alt Pirineu i Aran, que integrin o potenciïn les actuacions que s'hi fan i que afavoreixin la coordinació de les administracions que hi actuen.
- c. Promoure, elaborar i assessorar estudis i treballs tècnics per a conèixer millor la realitat i les perspectives de l'Alt Pirineu i Aran.
- d. Impulsar les accions de defensa dels ecosistemes naturals de l'Alt Pirineu i Aran i la sensibilització, la divulgació i l'educació ambientals.
- e. Adoptar mesures per a impulsar el desenvolupament dels diferents sectors d'activitat de l'Alt Pirineu i Aran.
- f. Participar en l'elaboració de les disposicions legals o reglamentàries que afectin l'Alt Pirineu i Aran, a requeriment del Parlament o del Govern, especialment pel que fa a les matèries relacionades amb la revitalització del sector ramader, agrícola i forestal, la promoció industrial i artesanal, el desenvolupament turístic i la promoció ambiental.
- g. Participar en l'elaboració i l'avaluació dels plans territorials i dels plans comarcals de muntanya que afectin l'Alt Pirineu i Aran, d'acord amb les autoritats sectorials competents.
- h. Impulsar la participació d'entitats, públiques i privades, en l'elaboració de propostes sobre l'aprofitament de recursos o la planificació sectorial de l'Alt Pirineu i Aran.
- i. Fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i fer-ne conèixer els trets d'identitat.
- j. Impulsar la programació, la gestió i la informació de les actuacions especials per a la muntanya de la Unió Europea.
- k. Impulsar polítiques sostenibles de desenvolupament demogràfic i cohesió social, que garanteixin infraestructures culturals i d'ensenyament presencial i a distància.
- l. Promoure infraestructures tecnològiques adaptades al medi que afavoreixin la implantació dels serveis de telecomunicacions i tecnologies de la informació i el desenvolupament del teletreball.
- m. Promoure la creació de la marca de qualitat Pirineus per a productes agraris i turístics i elaborar-ne les normes de qualitat.
- n. Impulsar la creació d'una xarxa de comunicació de ràdio i televisió de l'Alt Pirineu i Aran.
- o. Fer el seguiment de les accions que el mateix Institut acordi, impulsar-les i informar-ne el Govern.
- p. Qualsevol altra funció que ajudi a assolir el desenvolupament integral i sostenible de l'Alt Pirineu i Aran.

Estructura, organigrama i seus

Composició del Consell Rector a 31 de desembre del 2010

President
Conseller de Territori
i Sostenibilitat
**Sr. Lluís Recoder
i Miralles ***

Adjunt a la presidència
per al territori de l'Aran
Síndic del Conselh
Generau d'Aran
Sr. Francés Boya i Alós

Vicepresident primer
Alcalde de l'Ajuntament de Sort
Sr. Agustí López i Pla

Vicepresident segon
Delegat territorial del Govern
de la Generalitat a l'Alt Pirineu
i Aran i alcalde de l'Ajuntament
de Tremp
Sr. Víctor Orrit i Ambrosio

Vocals en representació
dels grups parlamentaris
Grup Parlamentari
Convergència i Unió
Sr. Albert Piñeira i Brosel

Grup Parlamentari Socialistes -
Ciutadans pel Canvi
Sra. Agnès Pardell i Veà

Grup Parlamentari d'Esquerra
Republicana de Catalunya
Sr. Jaume Monsó i Alòs

Grup Parlamentari Partit
Popular de Catalunya
Sr. Xavier Esteve i Bach

Grup Parlamentari d'Iniciativa
per Catalunya – Verds
Sr. Amadeu Gallart i Sort

Grup Parlamentari Ciutadans -
Partit de la Ciutadania
Sra. Àngeles Ribes i Duarte

Vocals en representació
de la Generalitat
Departament d'Empresa, i
Ocupació
**Sr. Joan Moisès González i
Martínez**

Departament de Territori i
Sostenibilitat
Sr. Jordi Mas i Ortega

Departament de Governació
i Relacions Institucionals
**Sr. Josep Maria Ardanuy
i Tarrat**

Departament d'Economia
i Coneixement
**Sra. Maria Antònia Monés
i Farré**

Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca, Alimentació
i Medi Natural
Sr. Jordi Bertran i Muntaner

* Fins el 28/12/2010 va exercir
la presidència el conseller
de Política Territorial i Obres
Publiques, Sr. Joaquim Nadal i
Farreras

Vocals en representació
dels ens locals
Alcalde de l'Ajuntament
de Vielha e Mijaran
Sr. Joan Pau Perdices i Pla

Membre del Conselh
Generau d'Aran
**Sr. Juan Antonio Serrano i
Iglesias**

President del Consell Comarcal
de l'Alta Ribagorça
Sr. Joan Perelada i Ramon

Alcalde de l'Ajuntament del
Pont de Suert
Sr. Albert Alins i Abad

Membre del Consell Comarcal
de l'Alta Ribagorça
Sr. Joan Ramon Piqué i Badia

President del Consell Comarcal
de l'Alt Urgell
Sr. Jesús Fierro i Rugall

Alcalde l'Ajuntament de la Seu
d'Urgell
Sr. Albert Batalla i Siscart

Membre del Consell Comarcal
de l'Alt Urgell
Sr. Ventura Roca i Martí

President del Consell Comarcal
de la Cerdanya
Sr. Esteve Maurell i Meya

Alcalde de l'Ajuntament
de Puigcerdà
Sr. Joan Planella i Casasayas

Membre del Consell Comarcal
de la Cerdanya
Sr. Joan Pous i Porta

President del Consell Comarcal
del Pallars Jussà
Sr. Xavier Pont i Jordana

Membre del Consell Comarcal
del Pallars Jussà
Sr. Josep Castells i Farré

President del Consell Comarcal
del Pallars Sobirà
Sr. Xavier Ribera i Jordana

Membre del Consell Comarcal
del Pallars Sobirà
Sr. David Jean Luc i Marzo

Secretari
Director de l'Institut per al
Desenvolupament i la Promoció
de l'Alt Pirineu i Aran
Sr. Arcadi Castelló i Cadena

Durant el 2010 es van celebrar dues sessions ordinàries del Consell Rector, l'òrgan col·legiat de govern i de direcció de l'Institut.

16è Consell Rector, sessió plenària 1/2010, celebrada a Vielha el dia 17 e març de 2010, va acordar:

1. Aprovar l'acta de la sessió anterior, corresponent a la sessió 2/2009, de 8 d'octubre de 2009.
2. Aprovar definitivament el tancament de l'exercici pressupostari corresponent a l'any 2009.
3. Millorar el desglossament de les partides pressupostàries de l'Institut perquè la informació sigui més clara i entenedora.
4. Completar els continguts de l'Inventari del patrimoni literari de l'Alt Pirineu i Aran que està elaborant l'IDAPA, incorporant-hi les obres d'interès en l'àmbit de les ciències socials i de la cultura occitana.
5. Organitzar les 2es Jornades Econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran a Alp (Cerdanya), centrades en el l'anàlisi dels escenaris de futur dels diferents sectors turístics.

17è Consell Rector, sessió plenària 2/2010, celebrada a Tremp el dia 29 d'octubre de 2010, va acordar:

1. Aprovar l'acta de la sessió anterior, corresponent a la sessió 1/2010, de 17 de març de 2010.
2. Aprovar definitivament el tancament de l'exercici pressupostari corresponent a l'any 2009.

Composició de la Comissió de desenvolupament socioeconòmic i territorial del Consell Rector a 31 de desembre del 2010

President del Consell Rector de l'IDAPA i Conseller de Territori i Sostenibilitat
Sr. Lluís Recoder i Miralles

Representants del Consell Rector de l'IDAPA

Sr. Agustí López i Pla
Sr. Jordi Mas i Ortega
Sr. Joan Moisès González i Martínez
Sr. Amadeu Gallart i Sort
Sr. Josep Escales i Pau

Representants d'institucions i entitats socioeconòmiques de l'Alt Pirineu i Aran

Sr. Cosme Ruaix i Junoy
Ajuntament d'Alp

Sr. David Ginesta i Giraut
Associació de Comerciants de la Cerdanya

Sr. Francesc Xavier Latorre i Obiols
Associació de Taxistes del Pirineu

Sr. Joaquim Alsina i Gil
Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Activitats de Muntanya (ACEM)

Sr. Jordi Grau i Cano
Associació d'Empresaris de l'Alt Urgell

Sr. Juan Antonio Serrano i Iglesias
Federació d'Hostaleria de Lleida

Sra. Mireia Font i Vidal
Associació de Residències - Cases de Pagès del Pallars Jussà

Sra. Rosa Maria Tejedor i Ferrer
Pirineu Art, Associació d'Arts i Oficis de l'Alt Pirineu i Aran

Sr. Salvador Sainz i Gil
CCOO. Unió Intercomarcal de les Terres de Lleida.

Sr. Josep Bombardó i Bagaria
Joves Agricultors i Pagesos de Catalunya (JARC)

Sr. Manel Serrabona i Mas
IES Aran

Sra. Maribel Sala i Escales
Escola de Capacitació Agrària del Pallars

Sr. Ramon Morell i Rosell
Universitat de Lleida - Departament de Geografia i Sociologia

Sr. Josep M. Pasques i Prats
Departament d'Empresa i Ocupació

Sr. Miquel Salazar i Canalda
Institut Català de Finances

Secretari

Sr. Arcadi Castelló i Cadena
Director de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Durant el 2010 es van celebrar tres sessions.

3a Comissió, sessió extraordinària, celebrada a la Seu d'Urgell el dia 16 de febrer de 2010, va acordar:

1. Ratificar la proposta d'organització de les Segones Jornades Econòmiques de l'APiA 2010, a celebrar a Alp (Cerdanya), centrades en les estratègies d'actuació en el sector del turisme, i convidar l'ajuntament de Barcelona a presentar públicament al territori pirinenc la candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern «Barcelona – Pirineu 2022».
2. Impulsar la realització d'activitats formatives específiques per al sector turístic, centrades en l'atenció al client.
3. Fixar la següent sessió de la comissió per al proper mes d'abril, a la localitat de Sort, i explorar les possibilitats reals d'organitzar, com a alternativa a les reunions presencials, sessions de treball per videoconferència.

4a Comissió, sessió ordinària 1/2010, celebrada a Sort el dia 8 d'abril de 2010, va acordar:

1. Crear un grup de treball telemàtic entre tots els membres de la comissió.
2. Portar a terme una enquesta específica destinada a conèixer les necessitats formatives de les empreses del territori, com a pas previ a la promoció de cursos de formació no reglada.
3. Presentar en el marc de les sessions de treball de la comissió els resultats de l'estudi Innovació i recerca al Pirineu, elaborat per aquest Institut.
4. Transmetre al CADS la incorporació de noves activitats turístiques específicament pirinenques al catàleg d'activitats d'ecoturisme que actualment està elaborant aquest organisme.

5a Comissió, sessió ordinària 2/2010, celebrada a Sort el dia 18 d'octubre de 2010, va acordar:

1. Valorar positivament la participació i el contingut de les segones jornades econòmiques de l'APiA, proposar la Val d'Aran com a seu de la tercera edició (2011) i centrar el contingut en l'emprenedoria.
2. Elaborar una enquesta sobre les polítiques de programació cultural a les diferents comarques de l'APiA i preparar una sessió de treball amb els tècnics responsables per definir estratègies de cooperació conjunta.

Organigrama de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Director

**Sr. Arcadi Castelló i
Cadena**

Tècnica

Sra. Clara Arbués i Garcia

Tècnic

Sr. Marc Borrell i Amorós

Administrativa

Sra. Núria Martimpé i Burgués

Seus i adreces

Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Plaça Mossèn Casimir Torrent, 2
25620 Tremp
Tel. 973 65 46 41
Fax 973 65 46 41
idapa@gencat.cat

Oficina dels Serveis Territorials a l'Alt Pirineu i Aran

Plaça Joan Sansa, 13 baixos
25700 La Seu d'Urgell
Tel. 973 35 55 52
Fax. 973 35 46 65

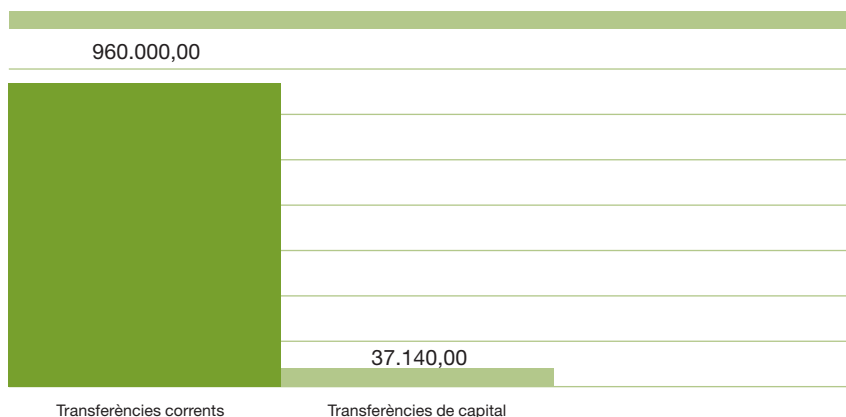
Pressupost

El pressupost de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran per a l'any 2010 va ser aprovat per la Llei 25/2009, de 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010.

El pressupost consolidat de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció per al 2010 ha estat de 997.140,00 €. Aquesta xifra suposa un increment global del **42,45 %** comparada amb la de l'exercici 2009.

El pressupost inicial de l'Institut ha estat per primera vegada de gairebé 1 M€

Pressupost d'ingressos 2010

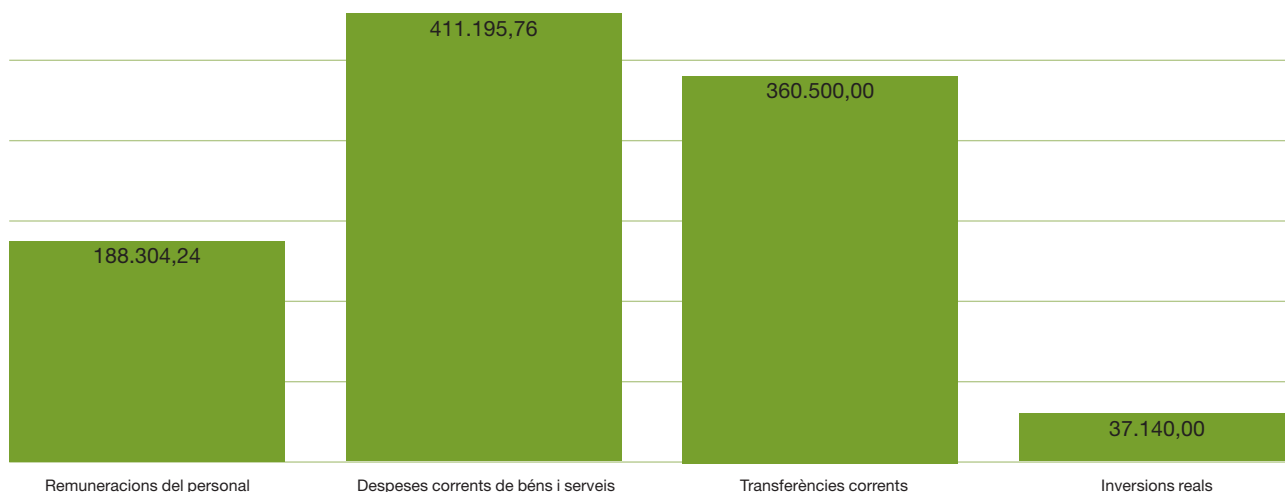

Evolució del pressupost d'ingressos en el període 2007-2010

Capítol	Concepte	2007	2008	2009	2010
Capítol 1	Impostos directes	0	0	0	0
Capítol 2	Impostos indirectes	0	0	0	0
Capítol 3	Taxes, béns i altres ingressos	0	0	0	0
Capítol 4	Transferències corrents	412.583,00	494.691,29	660.000,00	960.000,00
Capítol 5	Ingressos patrimonials	2.550,00	266,11	0	0
Capítol 6	Alienació d'inversions reals	0	0	0	0
Capítol 7	Transferències de capital	0	0	40.000,00	37.140,00
Capítol 8	Variació d'actius financers	0	0	0	0
Capítol 9	Variació de passius financers	0	0	0	0
TOTAL INGRESSOS		308.553,00	415.133,00	494.957,40	997.140,00

Pel que fa al pressupost de despeses, aquestes es troben equilibrades amb el pressupost d'ingressos, essent la seva distribució per capítols que es pot veure en el gràfic següent.

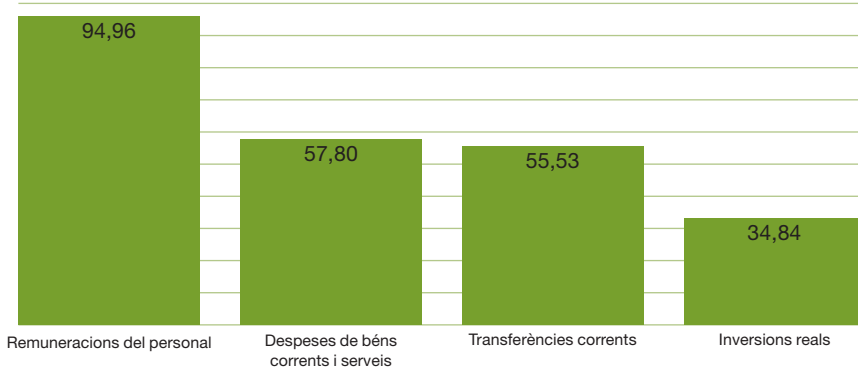
Pressupost de despeses

Evolució del pressupost de despeses en el període 2007-2010

Capítol	Concepte	2007	2008	2009	2010
Capítol 1	Remuneracions del personal	176.196,74	181.212,92	188.170,13	188.304,24
Capítol 2	Despeses de béns acorrents i serveis	168.334,26	190.242,48	276.329,87	411.195,76
Capítol 3	Despeses financeres	0	0	0	0
Capítol 4	Transferències corrents	35.001,00	85.501,00	195.500,00	360.500,00
Capítol 5	Fons de contingències d'execució pressupostària	0	0	0	0
Capítol 6	Inversions reals	35.600,00	38.000,00	40.000,00	37.140,00
Capítol 7	Transferències de capital	1,00	1,00	0	0
Capítol 8	Variació d'actius financers	0	0	0	0
Capítol 9	Variació de passius financers	0	0	0	0
TOTAL DESPESES		415.133,00	494.957,40	700.000,00	997.140,00

Execució de la despesa (%)

Cal tenir present que l'execució pressupostària del 2010 s'ha vist afectada per diverses mesures del Govern destinades a la contenció de la despesa pública:

El Decret llei 3/2010, de 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic.

L'Acord del Govern de data 1 de juny de 2010 pel qual s'adopten mesures complementàries a les previstes en el Decret llei 3/2010, de 29 de maig, en matèria de despeses de personal en l'àmbit del sector públic de la Generalitat de Catalunya. Va complementar les mesures establertes en l'esmentat decret i va representar una retenció de 4.144,65 € en el capítol 1 del pressupost de l'Institut.

L'Acord del Govern de data 1 de juny de 2010 pel qual s'adopten mesures complementàries a les previstes en el Decret llei 3/2010, de 29 de maig, en matèria de despeses de funcionament, transferències, inversions, millora de l'eficiència en l'àmbit del sector públic de la Generalitat i lluita contra el frau fiscal. Va representar una retenció del 10 % (3.714,00 €) dels crèdits inicials del capítol 6 del pressupost de l'Institut.

L'Acord del Govern de data 5 d'octubre de 2010 pel qual es disposa la retenció de saldos pressupostaris. Va representar una retenció del 80 % dels saldos no disposats ni retinguts de diverses partides del capítol 2 (2200002, 2260001, 2260002, 2260003, 2260005, 2270005 i 2400001), dels articles 46, 47 i 48 del capítol 4, tots els articles del capítol 6 i els articles 76, 77 i 78 del capítol 7 a partir de la data de l'acord. Aquesta mesura va significar que, en les partides afectades, només es va poder disposar d'un total de 71.777,88 € (20 %) i que, per tant, es van retenir 287.111,52 € (80 %) dels crèdits pendents de disposar en aquell moment.

En aplicació de les mesures descrites, previstes a l'Acord del Govern de data 1 de juny de 2010, les aportacions en concepte de transferències corrents i de capital del Departament es van reduir en 4.144,65 € i 3.714,00 € respectivament.

Pel que fa a l'estat d'execució del pressupost de despeses, s'ha executat globalment el 59,58 %.

S'han de tenir en compte les retencions pressupostàries fetes al llarg de l'any en el pressupost, sense les quals l'execució pressupostària de l'exercici 2010 passa del 59,58 % al 84,60 % a nivell d'obligat, ja que el total de retencions efectuades va ser de 294.970,17 €, és a dir, un 29,58 % del pressupost inicial.

Personal

La distribució del personal de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, a data 31 de desembre de 2010, és de 4 persones. L'estructura orgànica de funcionament de l'IDAPA està integrada per la relació de personal següent:

Personal	Nivell	Serveis
Laboral	A1	Directiu
Interí	A	Tècnica
Interí	B	Tècnic
Interí	D	Aux. Administrativa

2

Actuacions i activitats realitzades

- 2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
- 2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
- 2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
- 2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.6 Assistència a jornades i cursos. Formació
- 2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.8 Normativa

Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i l'Aran

El Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran, aprovat el 25 de juliol de 2006, inclou, més enllà de les determinacions d'àmbit territorial i urbanístic, un seguit de recomanacions complementàries sobre les actuacions a portar a terme en els territoris pirinencs en l'àmbit dels espais oberts i dels recursos naturals, els assentaments i les grans infraestructures. Un dels camps en què s'ha incidit més han estat els camins i els senders, una infraestructura de comunicació tradicional que té moltes potencialitats en l'àmbit del turisme sostenible i que es pot convertir en una peça clau en la definició dels plans de mobilitat territorial que s'estan elaborant actualment.

■ Actuacions de desplegament del Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran

Seguint les línies de treball fixades pel Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran, reforçades posteriorment per les conclusions del curs sobre gestió dels camins i la mobilitat a l'Alt Pirineu i Aran que es va fer a Sort el 2009, s'han organitzat dos cursos sobre la situació i les perspectives d'aquest sector, per tal que els tècnics i els operadors turístics de les diferents comarques puguin conèixer de primera mà el model de gestió que aplica cada territori. El consell comarcal de l'Alta Ribagorça, al mes de març, i el palau de congressos d'Alp (Cerdanya), a l'octubre, van ser els espais on es van fer aquestes jornades.

Durant la segona d'aquestes jornades, es va presentar el treball *Les iniciatives de senderisme a l'Alt Urgell i la Cerdanya, assaig de síntesi i propostes estratègiques*, un estudi que, a partir de l'anàlisi de les activitats existents en aquests territoris, proposa els principis d'actuació més adients per consolidar aquest sector turístic emergent, referits a l'organització, la gestió, el posicionament al mercat i la implicació del sector privat.

Com a complement d'aquesta segona jornada, es va organitzar un viatge d'estudis a la regió del Trentino (concretament a les dolomites de Brenta) per conèixer de prop el funcionament d'un model de referència en gestió del senderisme, que en aquest cas es basa en l'estreta cooperació entre els diferents agents institucionals, els parcs naturals, les empreses de guiatge i les societats alpinistes. Hi van participar una trentena d'alumnes, majoritàriament tècnics d'ens locals de dins i de fora de l'Alt Pirineu.

Per donar continuïtat al treball que periòdicament es fa en el marc d'aquestes jornades de treball itinerants, les quals han permès fixar les bases de la cooperació territorial entre els diferents agents públics i privats, es va constituir la Taula de senderisme de l'Alt Pirineu i Aran, una comissió de treball emparada tècnicament per l'IDAPA. Sense comptar amb una estructura formalitzada, aplega dos tècnics de cadascuna de les comarques de l'Alt Pirineu i de l'Aran i es reunirà periòdicament per discutir i proposar les activitats conjuntes a realitzar

Els camins i els senders són infraestructures de comunicació tradicional amb moltes potencialitats en el camp del turisme sostenible

A partir, precisament, d'una proposta d'aquesta taula de treball, s'ha començat a elaborar el *Manual de restauració de camins de muntanya*, un document que a partir del treball fet en aquest sentit per altres territoris de característiques similars, planteja les pautes generals sobre els mètodes i les tècniques de treball a utilitzar més adients a l'hora de condicionar aquestes infraestructures de comunicació. Un cop estigui enllestit, està previst editar-lo dins la col·lecció de Guies d'integració paisatgística que promou el Departament de Territori i Sostenibilitat.

Sense deixar aquest mateix àmbit de suport a les iniciatives de senderisme impulsades pels agents del territori, s'ha cooperat en l'edició del *Manual de Bones Pràctiques al Camí dels Bons Homes*, editat pel Consell Regulador del Camí dels Bons Homes, la distribució del qual està prevista per al mes de gener del 2011.

El Manual de restauració de camins de muntanya serà un instrument de treball útil per al tècnics de les diferents àrees de muntanya de Catalunya

L'Institut també ha impulsat diferents accions vinculades a la promoció del senderisme. Així, cal destacar en primer lloc l'edició d'imatges promocionals (postals) d'aquesta activitat a l'Alt Pirineu i Aran destinades al saló Destinations Nature, especialitzat en senderisme, celebrat a París del 26 al 28 de març. La iniciativa es va fer en coordinació amb els consells comarcals de l'Alt Pirineu, el Consell General d'Aran, el Parc Natural de l'Alt Pirineu, el Parc Natural del Cadí-Moixerò i el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Els mateixos agents van comptar també amb el suport de l'Institut per disposar d'un estand a la fira Trek&Walk, saló especialitzat en senderisme que va tenir lloc a la Farga de l'Hospitalet del 19 al 22 de novembre.

■ Segona fase de l'Inventari dels camins ramaders de l'Alt Pirineu i Aran (APiA)

L'any 2009, l'IDAPA va elaborar un primer inventari dels camins ramaders que hi ha a l'Alt Pirineu i Aran. Les fonts documentals consultades per fer aquest estudi van posar de manifest la importància i la profusió d'aquests camins vinculats a l'economia ramadera tradicional dels territoris de muntanya, constatant també la desigual informació que hi havia en les diferents comarques. Enguany s'ha dut a terme un treball de compleció d'aquests dèficits, especialment acusats a la Val d'Aran i la Cerdanya, i s'ha aprofitat per plantejar una proposta de classificació funcional i jerarquització de la xarxa de camins, de cara a la seva posterior utilització en el camp ramader o en el turístic.

■ Elaboració de la segona fase del Pla estratègic de l'esquí nòrdic de Catalunya

Elaborada una diagnosi del sector en la primera fase del pla (2009), enguany s'ha seguit avançant en el Pla estratègic i s'han definit unes estratègies generals per al sector (tant organitzatives, com de coordinació i promoció conjunta) i unes específiques per a cada estació. El pla ha permès plantejar un programa de desenvolupament integral a mitjà i llarg termini de les estacions, remarcant la necessitat que els seus gestors es coordinin amb els ajuntaments que en són propietaris, i, a la vegada, definir un programa de qualitat turística i elaborar una carta de serveis de la Mancomunitat de Municipis per a la Promoció de l'Esquí Nòrdic.

Programa de dinamització socioeconòmica i territorial

L'Institut col·labora amb les administracions locals, les associacions empresarials i els agents socioeconòmics pirinencs en el desenvolupament de projectes per valoritzar i promocionar els recursos endògens, a la vegada que coopera en la promoció de sectors turístics emergents, com el turisme ornitològic o el senderisme. La tasca de discussió i d'assessorament d'aquestes iniciatives que duu a terme la Comissió de desenvolupament socioeconòmic i territorial ha permès clarificar i definir les línies de treball que té assignades l'Institut. El manteniment de la línia d'ajuts per a projectes vinculats al patrimoni cultural, el desenvolupament local i el reforçament de la identitat pirinenca ha permès seguir recolzant un important nombre d'iniciatives locals promogudes pel teixit associatiu o els ajuntaments.

■ Segones Jornades Econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran celebrades a Alp el 16 de juny

Per segon any consecutiu l'Institut va organitzar les Jornades Econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran, un esdeveniment centrat en la reflexió col·lectiva sobre la situació i les perspectives de l'economia pirinenca. En aquesta ocasió, la trobada es va centrar en les perspectives del sector turístic, en concret en els models de referència dels subsectors estratègics, molt especialment el de la neu, amb la presentació a la societat pirinenca de la Candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern «Barcelona – Pirineu 2022».

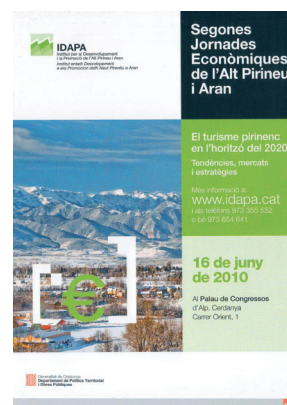
Paral·lelament a les ponències i debats també es va fer la Mostra de begudes del Pirineu i l'Associació Gastronòmica Cuina Pirinenca de Cerdanya es va encarregar del dinar, que es va fer a peu dret. La trobada, de caràcter itinerant i celebrada aquest cop va al Palau de Congressos d'Alp el 16 de juny, va comptar amb l'assistència d'aproximadament cent cinquanta agents econòmics provinents de les sis comarques pirinenques. Les ponències i conclusions de les jornades es poden trobar a la web de l'IDAPA, en l'apartat documentació.

■ Convocatòria d'ajuts al desenvolupament local, la formació i la promoció del patrimoni cultural pirinenc

Amb la intenció de donar recolzament a iniciatives de dinamització impulsades pels ens locals, el món associatiu, els consorcis i les fundacions pirinenques en els àmbits del desenvolupament econòmic, el patrimoni cultural i la formació no reglada, s'ha convocat novament l'ordre de subvencions de l'IDAPA –les característiques de la qual s'especifiquen a l'apartat 2.8–, que contempla com a activitats subvencionables les següents:

- Realització d'activitats relacionades amb la gestió, protecció, promoció, recerca, formació i producció del patrimoni cultural i artístic.
- Realització d'activitats i projectes relacionats amb la promoció

Les Jornades Econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran han creat un espai de debat on conflueixen els agents econòmics i institucionals del territori

- socioeconòmica del territori no vinculades directament amb l'àmbit turístic.
- c) Organització d'activitats formatives no reglades i assistència a cursos que es realitzin dins o fora de l'Alt Pirineu i Aran.
 - d) Organització d'activitats, jornades i seminaris realitzats en l'àmbit del patrimoni i el desenvolupament local.
 - e) Organització d'esdeveniments relacionats amb el reforçament de l'activitat econòmica i la identitat pirinenca.
 - f) Edició de publicacions de caràcter cultural, socioeconòmic i científic de l'Alt Pirineu i Aran.

Els recursos destinats a aquesta convocatòria ascendeixen a 150.000 €, a càrrec de les partides pressupostàries D/481000100/5420 (10.000 €), corresponent a fundacions, D/482000100/5420 (50.000 €), corresponent a entitats sense ànim de lucre, D/460000100/5420 (80.000 €), corresponent a ens locals, i D/461000100/5420 (10.000 €), corresponent a consorcis.

Aquesta xifra, que ha permès atendre un total de 58 sol·licituds, suposa un important increment en relació amb la del 2009 (100.000 €) i reforça la línia ascendent d'aquestes subvencions. L'import màxim dels ajuts és de 6.000 €, una quantitat relativament modesta però que permet reforçar molts projectes de petits municipis i entitats que no disposen de gaires recursos propis. De les 82 sol·licituds rebudes, n'han estat admeses 58, 26 de les quals presentades per ens locals, 26 per entitats sense ànim de lucre, 4 per consorcis i 2 per fundacions.

La línia d'ajuts creada per l'Institut ha permès donar suport a projectes de 26 ens locals, 26 entitats sense ànim de lucre, 4 consorcis i 2 fundacions, per un import total de 150.000 €

Quant a les iniciatives de dinamització econòmica, cal destacar en primer lloc els ajuts a les fires sectorials i de promoció de les produccions locals, com per exemple la fira de la Girella del Pont de Suert, el mercat càtar de Castellbó, la fira del llibre del Pirineu d'Organyà, la fira de Salàs de Pallars, la fira d'artesanía de Peramea, la fira Promopallars de la Pobla de Segur, la fira del Ferro de la Vall Ferrera o la fira de natura i desenvolupament sostenible de Sort.

També cal fer esment als ajuts destinats a la dinamització del comerç de la Pobla de Segur, Sort i la Seu d'Urgell, al desenvolupament d'eines telemàtiques de promoció econòmica (ajuntament d'Isona i la Conca Dellà i Consell Comarcal del Pallars Sobirà), als actes de promoció de l'artesanía a les fires pirinenques i de gastronomia autòctona, organitzats per l'Associació d'Arts i Oficis de l'Alt Pirineu i Aran i la Xicoia, respectivament, i al 1r concurs de joves emprenedors de l'Alt Urgell.

En l'àmbit del patrimoni cultural i del reforç de la identitat pirinenca, destaquen el suport a diferents ens locals que participen en el projecte Folk a l'escola, de recuperació de la música tradicional, i els ajuts a diferents esdeveniments culturals i esportius, com els festivals Esbaiola't (Esterrí d'Àneu), Picurt (Artedò - La Seu d'Urgell), el 36è Campionat del Món de Piragüisme (Sort), el Festival de Castells de Frontera (Pallars Jussà), el 24è concurs de gossos d'atura (Llavorsí), la trobada de dones de l'Alt Pirineu i Aran, la XXXII diada dels Raiers (la Pobla de Segur) i les 1es olimpíades pageses (Pallars Sobirà).

Quadre resum de les sol·licituds presentades

	Pressupost	Rebudes	Atorgades	Desestimades
Ens Locals	80.000	35	26	9
Entitats sense ànim de lucre	50.000	38	26	12
Consortis	10.000	4	4	0
Fundacions	10.000	5	2	3
TOTAL	150.000	82	58	24

Quadre resum de les sol·licituds ateses

SOL-LICITANT	QUANTITAT
Ajuntament de Montferrer i Castellbó	3.349,20 €
Ajuntament de Sort	4.992,45 €
Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça	1.664,17 €
Ajuntament d'Organyà	3.840,38 €
Ajuntament de Baix Pallars	1.792,18 €
Mancomunitat Intermunicipal Alp, Das Fontanals de Cerdanya i Urús	890,97 €
Ajuntament de Bellver	3.840,38 €
Ajuntament d'Isona i Conca Dellà	1.090,03 €
Ajuntament de Torre de Cabdella	1.920,19 €
Ajuntament de Salàs de Pallars	2.688,27 €
Ajuntament de Coll de Nargó	4.608,46 €
Ajuntament d'Esterrí d'Àneu	4.608,46 €
Ajuntament de la Pobla de Segur	2.688,27 €
Consell Comarcal de l'Alt Urgell	4.160,41 €
Conselh Generau d'Aran	4.608,46 €
Consell Comarcal de la Cerdanya	1.536,15 €
Ajuntament del Pont de Suert	2.688,27 €
Consell Comarcal del Pallars Sobirà	4.992,50 €
Consell Comarcal del Pallars Jussà	2.688,27 €
Ajuntament de Sarroca de Bellera	3.494,75 €
Ajuntament de la Conca de Dalt	1.408,14 €
Ajuntament de Tremp	4.320,43 €
Ajuntament de Prats i Sansor	1.280,13 €
Ajuntament d'Alins	2.496,25 €
Ajuntament de Llavorsí	3.744,37 €
Ajuntament de la Seu d'Urgell	4.608,46 €
Associació Culturau Escunhau-Casarih	1.612,74 €
Associació cultural Trespunts avall	1.026,29 €
Associació cultural dels Raiers de la Noguera Pallaresa	2.015,93 €
Associació de Veïns d'Olp	1.466,13 €
Amics del Centre d'Art i Natura	1.993,94 €
Associació comarcal d'Empresaris de l'Alt Urgell	1.623,84 €
Associació cultural «Lo Gaial»	821,03 €
Associació de Comerciants del Pallars Sobirà	1.026,29 €
Associació gastronòmica la Xicoia	3.621,34 €
Associació Estació Biològica del Pallars Jussà	1.270,65 €
Associació Centre Social Casa Xorret	1.905,97 €
Associació cultural i cívica de Prullans	887,01 €
Associació de Comerciants i Industrials de la Pobla de Segur	1.710,48 €
Ruravitalia	4.105,16 €
Associació d'Arts i Oficis de l'Alt Pirineu i Aran	2.144,21 €
Cultura i Entorn del Pirineu	4.154,03 €

SOL·LICITANT	QUANTITAT
Associació Turisme Rural Alt Urgell i Cerdanya	2.736,77 €
Associació Grup de Recerca de Cerdanya	2.048,92 €
Associació Cultural Fallaires d'Isil	1.759,36 €
Associació Aula de Natura Cortariu-Cadí	1.612,74 €
Associació D'agros, Dansa Agro Social	1.376,94 €
Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran	4.398,39 €
Club excursionista Vilaller	821,03 €
Associació Obrador Xisqueta	2.052,58 €
Associació Rurbans	977,42 €
Associació Cultural Cambuleta	830,81 €
Consorci Patrimoni Mundial de la Vall de Boí	1.937,15 €
Consorci Paleontologia i Entorn	3.481,52 €
Consorci Turisme de les Valls d'Àneu	1.606,86 €
Consorci Ecomuseu de les Valls d'Àneu	2.974,47 €
Fundació Benèfic-Assistencial Casanovas-Sansa	1.000,00 €
Fundació Hospital de Puigcerdà	6.000,00 €

■ Participació a les sessions de treball de la marca Pirineus

L'IDAPA, atès el permanent contacte que manté amb els agents del territori, participa regularment en les diferents sessions de treball de la marca Pirineus, l'instrument de treball impulsat per les diputacions i els departaments de la Generalitat per promocionar el turisme pirinenc. Per la seva importància, destaca l'assistència al Workshop celebrat a la Val d'Aran al mes d'octubre.

L'Institut ha participat activament en els treballs de preparació de la Candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern «Barcelona – Pirineu 2022», que impulsa l'ajuntament de Barcelona

■ Participació a la Candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern «Barcelona – Pirineu 2022»

L'Institut ha pres part en les sessions de treball que l'ajuntament de Barcelona, promotor de la iniciativa, va organitzar per preparar la candidatura. La seva participació és doble: des del punt de vista institucional, com a membre del Consell Territorial, l'òrgan de suport a la candidatura integrat per les institucions locals més representatives del Pirineu, que fa un seguiment del projecte i articula els fluxos de comunicació entre Barcelona i el Pirineu; des de l'àmbit tècnic, l'Institut va cooperar amb l'oficina tècnica de la candidatura, especialment en tasques relacionades amb la intermediació amb els agents del territori.

■ Innovació i recerca a l'Alt Pirineu i Aran. Incorporació de l'Alt Pirineu i Aran a la Xarxa d'Innovació de Catalunya

La consideració dels processos d'innovació i de recerca com a elements estratègics de desenvolupament per a qualsevol territori han donat lloc al treball Innovació i recerca a l'Alt Pirineu i Aran. *Incorporació de l'Alt Pirineu i Aran a la Xarxa d'Innovació de Catalunya*, que s'ha fet enguany. L'estudi analitza el grau d'incorporació d'aquests processos al teixit empresarial de les diferents comarques pirinenques, i a més a més avalua les possibilitats reals de desenvolupar projectes amb els diferents Centres de Transferència Tecnològica. La conclusió a la qual s'arriba és que per tal que el baix nivell de recerca existent no reforci encara més l'aïllament territorial, la regió pirinenca ha d'avançar en la integració en la Zona d'Innovació i Coneixement que representa Catalunya, el node de referència de la qual és la ciutat de Barcelona. La incorporació de l'Alt Pirineu a aquesta xarxa ha de permetre impulsar projectes amb capacitats per retenir i atreure treballadors del coneixement.

■ Impuls del grup de treball de Turisme Rural de l'Alt Pirineu i Aran (TRAPA)

Durant el 2010, el grup TRAPA, col·lectiu que aplega tots els agents vinculants al turisme rural de l'Alt Pirineu i Aran, va organitzar dues sessions de treball al Pont de Suert i a la seu de l'IDAPA a Tremp, en les quals es va concretar i desenvolupar el pla d'accions del grup durant el 2010.

En el marc d'aquesta mateixa col·laboració, l'Institut ha organitzat un curs dedicat a la qualitat en el servei d'atenció al client, per formar tècnics i propietaris d'establiments rurals. Així mateix, l'IDAPA va coordinar i editar el Mapa d'allotjaments de turisme rural, espais naturals i museus de l'Alt Pirineu i Aran, del qual se'n va fer una tirada de 12.000 exemplars que van ser distribuïts per les oficines de turisme, els establiments de turisme rural i els ens locals de l'APIA. El mapa també fou presentat i distribuït al Saló Internacional del Turisme de Barcelona (SITC). Com en anys anteriors, es va mantenir la col·laboració amb aquest col·lectiu per al cofinançament de l'agent d'ocupació i desenvolupament rural que fa tasques de dinamització en turisme rural.

■ Elaboració de l'Inventari de recursos ecoturístics de l'Alt Pirineu i Aran

El Pirineu és un territori amb una gran riquesa natural que es concreta en una gran xarxa d'espais protegits: compta amb un Parc Nacional (Aigüestortes i Estany de Sant Maurici), dos Parcs Naturals (Alt Pirineu i Cadí-Moixeró), vint-i-tres espais integrats a la xarxa Natura 2000 i molts altres que, malgrat no comptar amb cap qualificació específica, tenen un valor ambiental indubtable. A banda del valor intrínsec, el potencial en el camp de l'ecoturisme d'aquests espais és considerable. Per conèixer amb detall aquestes potencialitats, l'IDAPA va elaborar l'Inventari de recursos ecoturístics de l'Alt Pirineu i Aran, un estudi que descriu i cataloga amb fitxes individualitzades per comarques les característiques d'aquests espais, així com les infraestructures i els equipaments de suport existents. Aquest treball es pot consultar a la web de l'IDAPA (www.idapa.cat).

L'Inventari de recursos ecoturístics ha de ser la base per a la creació de productes d'aquest subsector turístic emergent

■ Curs de turisme de natura per a empresaris turístics (Pallars Jussà)

Els dies 1, 8 i 15 de juny es va impartir al Centre de Capacitació Agrària del Pallars un curs d'introducció al turisme de natura, per divulgar les característiques d'aquest sector de turisme emergent entre els empresaris i tècnics d'ens locals. El curs, organitzat per l'IDAPA, el Consorci del Montsec i el Centre de Capacitació Agrària va permetre fer una introducció tècnica al turisme de natura i als perfils dels seus usuaris i, sobretot, conèixer in situ els territoris que tenen uns recursos i un interès alt en aquest segment turístic.

■ Elaboració del catàleg de producció d'espècies vegetals autòctones de l'Alt Urgell

L'estudi es va centrar en la vall de la Vansa i Tuixent, un territori situat a l'est de la comarca de l'Alt Urgell amb unes característiques naturals, geogràfiques i socioeconòmiques pròpies del Prepirineu català. Durant força segles la seva activitat econòmica va girar entorn de les trementinaires i seguint aquest fil l'IDAPA va preparar aquest treball per tal de buscar alternatives productives relacionades amb les plantes aromàtiques i medicinals, amb vista a generar ocupació.

■ Curs d'Ecoturisme per a empresaris turístics (Alt Urgell)

L'Alt Urgell és un territori que també disposa de notables recursos ecoturístics. Amb els mateixos objectius que els del curs anteriorment esmentat, l'IDAPA i els serveis territorials del Departament de Medi Ambient i Habitatatge van organitzar aquest curs introductor a l'escola de Capacitació Agrària del Pirineu a Bellestar, els dies 16 i 23 de setembre i 7 i 14 d'octubre. Els assistents, empresaris i tècnics alturgellencs, van combinar les sessions teòriques de treball amb sortides pràctiques al Parc Natural de l'Alt Pirineu i al Parc Natural del Cadí-Moixeró.

■ Curs d'especialista universitari en participació ciutadana i desenvolupament local

La introducció dels processos participatius en les polítiques locals de promoció econòmica és encara un fet incipient al Pirineu, entre altres raons per la manca de professionals formats i capacitats per facilitar-ne la implantació. L'ajuntament de Tremp, el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació Ciutadana i la Universitat de Lleida, amb la col·laboració de l'IDAPA, van organitzar un curs que venia a cobrir aquest dèficit. Durant els darrers mesos de 2010 i els primers de 2011, 22 tècnics vinculats al desenvolupament local dels diferents territoris pirinencs van rebre aquesta formació, impartida entre Tremp i la Seu d'Urgell, que va concloure amb un viatge d'estudis a la regió italiana del Trentino.

■ Jornada de fires i mercats de l'Alt Pirineu i Aran

Les fires i els mercats, a banda de complir el tradicional paper de punt de trobada i intercanvi, poden esdevenir un reclam turístic i motor de l'activitat econòmica local. Per valorar-ne les potencialitats i debatre les estratègies de coordinació territorial, l'IDAPA va organitzar una jornada de treball el 7 d'octubre a la Seu d'Urgell, en col·laboració amb l'ajuntament de la ciutat i el Departament d'Innovació, Universitat i Empresa. En ella, s'hi van presentar l'estudi *Diagnosi de fires i mercats de l'Alt Pirineu i Aran* i el treball de recerca patrimonial sobre la gastronomia tradicional de la fira ramadera de Salàs de Pallars, ambdós impulsats per l'IDAPA.

■ Jornada. El producte audiovisual a l'Alt Pirineu i Aran: entre el coneixement i el desenvolupament local

El festival Picurt, Mostra de curtmetratges de temàtica pirinenca, celebrat a la Seu d'Urgell la darrera setmana del mes de juny, s'ha convertit en el certamen cinematogràfic de referència del Pirineu, amb un programa d'activitats cada cop més ampli. Per segon any consecutiu, l'Institut hi va organitzar una jornada tècnica centrada en els vincles de l'activitat audiovisual i el desenvolupament local. L'objectiu que es pretenia era divulgar les línies d'actuació i les accions que s'estan desenvolupant en l'actualitat en aquest camp, conèixer algunes experiències foranes de referència i avaluar les possibilitats del treball en xarxa entre els diferents actors pirinencs.

El festival Picurt s'ha convertit en el certamen cinematogràfic de referència del Pirineu

■ Jornades sobre la valorització turística del patrimoni. Patrimoni i turisme al Pirineu, pintura mural gòtica i renaixentista del s. XV al s. XVIII a l'Aran

Organitzat per l'IDAPA i el Conselh Generau d'Aran, el curs estava pensat per donar a conèixer entre els tècnics i empresaris de la Val la pintura mural gòtica i renaixentista que hi ha a l'Aran, a més de donar-li el valor que té. Les jornades, celebrades del 7 al 10 de juliol a l'Escola de Tecnics Esportius de la Val d'Aran (ETEVA) de Saldú, van aplegar en un mateix espai historiadors, restauradors, museus, empreses de guiatge i les oficines de turisme per aprofundir en el coneixement d'un estil artístic sovint eclipsat per l'art romànic.

■ **Congrés Internacional: observar les fronteres, veure el món**

L'Associació Mirmanda i altres institucions polítiques i culturals del territori, entre les quals hi havia l'IDAPA, van organitzar al març el congrés Observar les fronteres, veure el món, dedicat a l'anàlisi històrica, cultural, geogràfica o sociològica de les fronteres i a reflexionar sobre el paper que aquestes tenen en el marc de la UE en diferents taules rodones en què va participar l'Institut. La Cerdanya, territori intensament marcat pel fet fronterer en fou l'escenari.

■ **Tasques de suport tècnic al projecte de participació ciutadana Quin futur volem per al Baridà?**

Durant el 2010 l'IDAPA ha continuat donant suport a aquesta iniciativa de participació i dinamització local que des del 2008 impulsen els municipis de la subcomarca del Baridà (Arsèguel, Cava, Lles de Cerdanya, Montellà i Martinet i el Pont de Bar). Els treballs d'aquest any s'han centrat en el tancament del projecte per part dels grups de treball sectorials i en la inauguració de l'exposició itinerant Som el Baridà. A més a més d'aquesta, s'han editat elements divulgatius, com un desplegable de postals, amb una imatge de cada municipi.

■ **Organització de la jornada Fruita de muntanya: recuperació de varietats locals i potencialitats a l'Alt Pirineu i Aran**

Juntament amb el Consell General d'Aran i el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, l'IDAPA va celebrar una jornada tècnica sobre la recuperació de varietats locals de fruita i les potencialitats de transformació, en una estratègia de desenvolupament de valorització del patrimoni genètic, paisatgístic i culinari pirinenc. La trobada, que es va fer a Vielha el 21 d'octubre amb una elevada assistència, va permetre el contacte entre els impulsors d'iniciatives de recuperació i, alhora, presentar algunes experiències reeixides en aquest àmbit.

■ **Jornada de gestió de canyets per ocells carronyaires al Pirineu**

En el marc del XX Congrés Espanyol d'Ornitologia celebrat a Tremp, els dies 3 i 8 de desembre l'IDAPA i l'ajuntament van oferir aquesta jornada que pretenia ser un punt de trobada entre els diferents actors que intervenen en la gestió de canyets al Pirineu, per tal d'aconseguir una millor coordinació i plantejar estratègies conjuntes de gestió d'aquests espais.

■ **Suport al projecte de desenvolupament territorial de la vall de la Vansa i Tuixent**

L'any 2009 es va elaborar un detallat estudi de senyalització viària d'aquest territori, força allunyat dels principals eixos viaris, que compta amb una extensa xarxa de camins rurals. L'objecte del treball era oferir mitjans als ajuntaments perquè poguessin abordar la qüestió de la senyalització interior de la vall amb criteris d'eficàcia i racionalitat. El 2010 s'ha completat la iniciativa i s'han establert propostes per a la senyalització d'aproximació a aquests territoris que facilitin l'accessibilitat des de l'exterior, ja sigui des del Berguedà, el Solsonès o l'Alt Urgell.

■ **Grup de treball Camins Ramaders i Transhumància a Catalunya**

La Fundació del Món Rural ha dinamitzat un grup de treball integrat per representants de les administracions, empreses privades i associacions, l'objectiu del qual és estudiar els processos de transhumància a Catalunya i recuperar l'ús de les vies de comunicació que s'utilitzaven tradicionalment. L'IDAPA participa en les sessions periòdiques de treball des que es va crear el grup, que han permès aplegar la informació necessària per editar l'Informe *Camins ramaders i transhumància a Catalunya*, document que inclou un mapa a escala 1/500.000 dels principals camins ramaders de Catalunya. El 2010 es va assistir a tres sessions de treball del grup.

Els camins ramaders són un patrimoni tradicional amb potencialitats turístiques

Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni

El patrimoni és un dels elements que més reforça la identitat territorial del Pirineu. D'altra banda, cada cop estableix més vincles amb l'oferta cultural i turística, fins a ser-ne un element de referència. Durant aquesta anualitat, s'ha seguit treballant especialment en l'elaboració d'inventaris i estudis de base, que permetin tenir-ne una informació completa i ordenada dels valors i n'apunten les principals propostes d'utilització. Aquestes accions volen reforçar l'aposta estratègica del territori per diversificar l'oferta turística pirinenca.

Les accions de la Xarxa de Museus contribueixen a capacitar els tècnics, millorar l'oferta expositiva i donar-los més visibilitat

■ Suport a l'Associació de la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran

La Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran és l'aposta més interessant i efectiva per a la valorització del patrimoni museístic pirinenc i l'IDAPA hi segueix cooperant per tal de reforçar-ne la consolidació. Enguany s'han impulsat diferents accions formatives i jornades. Quant a les primeres, cal esmentar el curs Eines de màrqueting turístic i equipaments patrimonials, impartit a Sort el 4 de maig, que també es va poder seguir per videoconferència, i el curs Tècniques per a la interpretació del patrimoni a través del guiatge, impartit igualment a Sort els dies 18 de maig i 8 de juny. Pel que fa a les jornades, s'ha de fer esment a la sessió Estratègies pràctiques de comunicació per al Patrimoni Cultural (Esterrí d'Àneu, 4 de febrer) i a la jornada sobre el registre de museus, a càrrec de personal tècnic del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, el 3 de juny a Esterrí d'Àneu. Com en anys anteriors, també es va donar suport tècnic i econòmic a l'agent d'ocupació i desenvolupament local que treballa en la dinamització de la xarxa i participa en les sessions de coordinació entre aquesta i l'IDAPA. Les seves tasques principals durant el 2010 han estat l'elaboració d'un tiquet conjunt per als museus associats i la preparació dels cursos i jornades organitzats per la xarxa.

■ Elaboració dels inventaris del patrimoni industrial de les comarques de l'APIA, en cooperació amb el mNACTEC

Des de fa tres anys, l'IDAPA, en col·laboració amb el Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (mNACTEC), promou l'elaboració dels inventaris comarcals del patrimoni industrial pirinenc. Durant el 2010 s'han fet els corresponents a la Val d'Aran i al Pallars Sobirà, amb la qual cosa ha quedat enllestit aquest recull d'informació temàtica per al conjunt de les sis comarques pirinenques, que en un futur proper s'estructurarà i difondrà en un únic document.

■ **Elaboració de l'Inventari de recursos patrimonials entorn de la Fira de Salàs de Pallars**

La Fira de peu rodó de Salàs de Pallars era una fira tradicional en constant regressió des que es van mecanitzar les feines agrícoles, que l'ajuntament d'aquesta població està recuperant i actualitzant segons les directrius del projecte BOER, de valorització dels recursos patrimonials. Per reforçar aquesta línia de treball i exemplificar l'estratègia de valorització turística de les fires i el patrimoni entre els petits municipis pirinencs, l'IDAPA ha col·laborat en un estudi sobre les relacions comercials i la gastronomia generades per la fira. Amb aquesta informació i la col·laboració d'una professional de la gastronomia, s'ha pogut reinterpretar i actualitzar els menús tradicionals de fira i introduir-los a l'oferta turisticogastronòmica actual.

La recuperació del patrimoni gastronòmic tradicional ha de millorar l'oferta turística local

■ **Tasques d'assessorament d'iniciatives locals de valorització del patrimoni**

En el marc de les tasques de recolzament tècnic als ens locals pirinencs, des de l'IDAPA s'ha ofert assessorament específic a diversos ajuntaments per valoritzar el seu patrimoni cultural. Concretament, durant el 2010 s'ha ofert assessorament tècnic a iniciatives impulsades des dels municipis de Torre de Cabdella, Montellà i Martinet i Abella de la Conca.

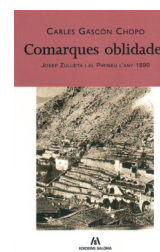
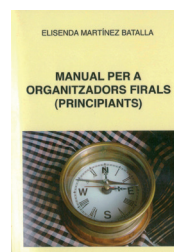

Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca

Des de l'Institut es recolzen diferents iniciatives socioculturals d'àmbit local i comarcal que reforcin la identitat pirinenca i en millorin la projecció exterior. Per bé que moltes d'aquestes iniciatives són d'escala estrictament local, l'IDAPA impulsa accions de suport, de divulgació i de treball en xarxa destinades a guanyar visibilitat entre els pirinencs i la societat catalana en general.

■ Col·laboració en l'edició de llibres pirinencs editats per promotors culturals pirinencs

L'IDAPA col·labora de manera regular amb diferents iniciatives editorials que aprofundeixen algun aspecte de la realitat social, històrica i patrimonial a les comarques pirinenques. L'adquisició d'exemplars, en permet la posterior distribució a biblioteques, arxius, centres escolars i ajuntaments del nostre territori. Entre les publicacions adquirides durant el 2010, hi ha *l'Agenda lo Tafanari 2011*, *l'Agenda del Pirineu 2011*, els llibres *12 bitllets i un bitllet*, *Comarques oblidades*, *Cinquenes Trobades Culturals Pirinenques*, i el *Manual per organitzadors firals*.

■ **Edició de la cartografia bàsica de l'Alt Pirineu i Aran, mapes per a ús escolar**

Amb l'objectiu de divulgar la identitat geogràfica i territorial de l'Alt Pirineu i Aran entre els seus habitants més joves, l'IDAPA va editar un quadern per a ús escolar que ofereix 32 mapes de base comarcal i regional sobre la seva estructura física i politicoadministrativa, acompanyats d'un seguit de taules estadístiques dels principals indicadors socioeconòmics. L'edició d'aquest material, que es completa amb una versió en suport digital per facilitar-ne la aplicació a l'aula als docents, ha comptat amb la col·laboració de l'Institut Cartogràfic de Catalunya i s'ha distribuït a tots els centres escolars, biblioteques i arxius de l'Alt Pirineu i Aran. Atesa la bona acollida de la publicació entre la comunitat educativa i aprofitant el marc de cooperació amb l'Institut Geològic de Catalunya, s'ha començat a treballar en nous mapes que expliquin l'origen i l'estructura geològica del Pirineu.

Els mapes per a ús escolar editats permetran als joves estudiants identificar amb claredat i precisió els territoris pirinencs

Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Un dels objectius prioritaris de l'Institut és donar-se a conèixer entre les institucions i la població pirinenques. En aquest sentit, es duen a terme accions de difusió destinades a promoure les principals actuacions que es dinamitzen i es promouen des de l'IDAPA.

■ Presentació i cooperació amb els ens locals i institucions pirinenques

Les accions que porta a terme l'Institut, sobretot pel que fa al desenvolupament socioeconòmic, centren el seu enfocament en la transversalitat i persegueixen la cooperació amb les institucions competents i el sector privat implicat. L'estratègia bàsica de treball de l'Institut, doncs, se sintetitza en el trinomi concertació, diàleg i cooperació interinstitucional.

■ Edició de la Memòria de l'IDAPA 2009

Com cada anualitat, es va publicar la Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2009, aprovada en el marc del 16è Consell Rector, amb la voluntat de difondre els estudis, projectes i activitats que genera o en els quals col·labora l'Institut. La memòria es pot descarregar, juntament amb les d'anys anteriors, a la pàgina web de l'Institut, www.idapa.cat.

Assistència a jornades i cursos. Formació

La formació, en el sentit més ampli del terme, i el coneixement actualitzat de les actuacions en el camp del planejament territorial i del desenvolupament local, a més del funcionament de les administracions, són claus per millorar les capacitats professionals dels tècnics de l'Institut. Tot seguit es fa una relació de les més importants:

- Assistència a la jornada Estratègies pràctiques de comunicació per al patrimoni cultural, organitzada per la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran (Esterrri d'Àneu, Pallars Sobirà).

- Assistència a la jornada Models de Desenvolupament (Andorra).

- Assistència a la Jornada de desenvolupament econòmic del Pallars Jussà, organitzada pel Consell Comarcal del Pallars Jussà en col·laboració amb el SOC (Trep, Pallars Jussà).

- Presentació de l'Escola Folk del Pirineu (Arsèguel, Alt Urgell).

- Assistència a la presentació de la Ruta del vi de Lleida (Trep, Pallars Jussà).

- Presentació del llibre *Invesjove 2009* a l'Institut de la Pobla de Segur (Pobla de Segur, Pallars Jussà).

- Assistència a l'Austrian Workshop (Vielha, Val d'Aran).

- Assistència al Concurs Nacional de Raça Bruna (Torre de Cabdella, Pallars Jussà).

- Assistència a la presentació de les cooperatives de dones de muntanya (Bellver de Cerdanya, Cerdanya).

- Assistència a la jornada Dia de la gent emprenedora (Lleida, Segrià).

- Presentació de la rèplica del Crist d'Organyà, a l'ajuntament d'Organyà (Organyà, Alt Urgell).

- Assistència a la presentació del Camí de l'Art (Vielha, Val d'Aran).

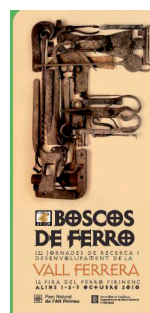
- Assistència a la presentació del llibre *Miscellanèa en aumenatge a Melquíades Calzado de Castro. Damb eth còr Aranés*. (Vielha, Val d'Aran).

- Assistència al taller sobre la Llei Orgànica de protecció de dades de caràcter personal (Barcelona).

- Assistència a la presentació del programa ACC10 a l'Alt Urgell (la Seu d'Urgell, Alt Urgell).

- Assistència a la Fira del llibre del Pirineu i als premis Homilies d'Organyà (Organyà, Alt Urgell).
- Jornada Més de prop, més de gust, sobre la comercialització de productes agroalimentaris, organitzada per la Fundació del Món Rural (Cardedeu de la Roca, 26 de maig).
- Assistència a la XXI Trobada Empresarial al Pirineu (la Seu d'Urgell, Alt Urgell)
- Presentació dels Sky Games 2012 (el Pont de Suert, Alta Ribagorça).
- Presentació del projecte Centre d'interpretació del ferrocarril (Cellers, Pallars Jussà).
- Assistència a la jornada Models d'atenció social (Talarn, Pallars Jussà).
- Assistència a la tercera trobada de l'Associació de Pobles de Muntanya del Món (Oloron, França).
- Assistència a Boscos de Ferro. 1es Jornades de recerca i desenvolupament de la Vall Ferrera, organitzada pel Parc Natural de l'Alt Pirineu amb la col·laboració de l'IDAPA (Alins, 1 i 2 d'octubre).
- Presentació de l'exposició Som el Baridà, en el marc del procés de participació ciutadana dels municipis d'Arsèguel, el Pont de Bar, Lles de Cerdanya, Cava i Montellà i Martinet (Montellà de Cadí, 9 d'octubre).
- Assistència al Workshop Pirineus (Arties, Val d'Aran).
- Jornada de presentació del Mapa de camins ramaders de Catalunya (Lleida, Segrià).
- Assistència a la Fira de Sant Ermengol de la Seu d'Urgell (la Seu d'Urgell, Alt Urgell).
- Participació al Seminari productiu per al desenvolupaments turístic al Pallars Jussà (la Pobla de Segur, Pallars Jussà).
- Assistència a la presentació de la guia Compra a pagès: *productes de proximitat i de qualitat*. (CITA, Talarn)
- Assistència a la Fira de Salàs de Pallars (Salàs de Pallars, Pallars Jussà).
- Participació al Curs de participació ciutadana i desenvolupament local organitzat per l'ajuntament de Tremp (Tremp, octubre a desembre 2010).
- Presentació de l'exposició El Diputat Riu. Un pallarès visionari (Lleida, Segrià).

Altres

- Participació en el jurat de la beca Pirineus 2010: Art i Natura / creadors (disciplines artístiques) del Centre d'Art i Natura de Farrera.

Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Actualment, l'IDAPA és membre de la Junta Rectora del Parc Natural de l'Alt Pirineu, que durant el 2010 va celebrar les sessions següents:

- XV Junta Rectora del Parc Natural de l'Alt Pirineu, el dia 3 de març, a la seu del parc a Llavorsí.

D'altra banda, l'Institut participa en les sessions del Consell de Direcció de l'Administració Territorial de la Generalitat de Catalunya a l'Alt Pirineu i Aran que, sota la presidència del delegat del Govern, reuneix periòdicament els directors territorials dels departaments de la Generalitat i els responsables dels organismes autònoms amb presència al Pirineu.

Normativa

Establiment d'una línia d'ajuts finançada i gestionada per l'Institut, amb el títol de *Foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran*.

Convocatòria d'una ordre d'ajuts impulsada i gestionada des de l'Institut, destinada als ens locals i a les associacions sense ànim de lucre, fundacions i consorcis pirinencs. L'ordre va sortir publicada al DOGC del 23 d'abril de 2010 amb el títol *RESOLUCIÓ PTO/1230/2010, de 13 d'abril, de convocatòria per a l'atorgament de subvencions, en règim de concurrència competitiva, per al foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran, i d'aprovació de les bases reguladores que l'han de regir*.

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*